No. of Printed Pages : 7 **BMRLA-135**

B. A. GENERAL (BAG)

Term-End Examination

June, 2023

BMRLA-135 : MODERN INDIAN LANGUAGE– MARATHI

Time : 3 Hours *Maximum Marks : 100*

नोट : सर्व प्रश्न सोडवणे आवश्यक आहेत.

---

1. पुढीलपैकी कोणत्याही **एका** विषयावर निबंध लिहा : 20

   (अ) लोकशाहीत प्रसार माध्यमांचे स्थान

   (ब) शिक्षण व्यवस्थेत मराठी भाषेचा वापर

   (क) वाढती लोकसंख्या : समस्या की संसाधन

   (ड) स्त्री-भ्रूणहत्या : एक सामाजिक समस्या

2. पुढीलपैकी कोणत्याही **दोन** प्रश्नांची उत्तरे लिहा : 16

(अ) तुकाराम महाराज विठ्ठलावरील भक्ती कशाप्रकारे व्यक्त करतात ?

(ब) होना जी बाळांची रचना कौशल्ये उलगडून दाखवा.

(क) जुन्याविषयी केशवसुतांना काय वाटते ते समजावून द्या.

(ड) यंत्रयुगातील प्रतिमाचित्र मर्ढेकरांनी कसे रेखाटले आहे ?

3. पुढीलपैकी कोणत्याही **दोन** प्रश्नांची उत्तरे लिहा : 12

(अ) 'कातरवेळ' या कथेचा शवट लेखकाने कसा केला आहे त समजावून द्या.

(ब) 'वळीव' या कथेत निसर्ग एक महत्त्वाचा घटक आहे. या विधानाची सोदाहरण चर्चा करा.

(क) मरीआईच्या देवळाचे लेखकाने कसे वर्णन कले आहे, सविस्तर लिहा.

(ड) 'सोन्याचा पिंपळ' या ललित निबंधाचा अन्वयार्थ उलगडून दाखवा.

4. पुढीलपैकी कोणत्याही **एका** विषयावर विस्तृत टीप लिहा : 12

(अ) 'अपूर्वाई'या आधारे पु.ल.देशपांडे यांची सूक्ष्म निरीक्षण शक्ती

(ब) ऐतिहासिक सत्य आणि साहित्यातील सत्य

(क) कर्मवीर भाऊराव पाटील यांचे तत्त्वज्ञान

(ड) स्त्रियां च्या विकासाचे कार्यक्रम

5. मराठीतील 'प्रयोग विचार' समजावून त्यांचे किती प्रकार मानले गेले आहेत ते सविस्तर लिहा. 10

किंवा

पुढीलपैकी कोणत्याही **एका** कल्पनेचा विस्तार करा :

(अ) ग्रंथ अमुचे साथी, ग्रंथ अमुच्या हाती.

(ब) प्रयत्नांती परमेश्वर

(क) जया अंगी मोठेपण, तया यातना कठीण.

(ड) साधुसंत येती घरा, तोचि दिवाळी दसरा.

6. पुढीलपैकी कोणत्याही **तीन** वाक्प्रचारांचा अर्थ सांगा : 6

(अ) कागदी घोडे नाचविणे

(ब) सव्यापसव्य करणे

(क) ताटाखालचे मांजर होणे

(ड) चोरावर मोर बसणे

(इ) शहानिशा करणे

किंवा

पुढीलपैकी कोणत्याही **तीन** म्हणींचा अर्थ स्पष्ट करा :

(अ) ऐकावे जनाचे, करावे मनाचे

(ब) करावे तसे भरावे

(क) खाई त्याला खवखव

(ड) चोराच्या मनात चांदणं

(इ) पुढच्यास ठेच मागचा शहाणा

7. पुढीलपैकी कोणत्याही **एका** प्रश्नाचे उत्तर लिहा : 8

(अ) पाऊस पडला नाही, तर कोणत्या समस्या उद्‌भवतात ?

(ब) स्त्री-पुरुष समानता ही खरोखर काळाची गरज आहे का ?

(क) आजच्या विद्यार्थ्यांसमोर कोण-कोणत्या समस्या आहेत ?

(ड) मोबाईलचा अतिवापर हा धोकादायक ठरणार का ?

8. पुढील उताप्याचे मराठीत भाषांतर करा : 8

I was in town recently and took a ride in a taxi with a friend. When we got out of the cab, my friend said to driver, "Thank you for the ride.

You did a superb job of driving. The taxi driver stunned for a second. Then he said, “Are you a wise guy or something ?” “No my dear man and I am not putting you on. I admire the way you keep yourself cool in heavy traffic.”

“yeh”, the driver said and drove off. “What was that all about” ? I asked.

I am trying to bring love back.

9. पुढील उताप्याचा सारांश लिहा : 8

महात्वाकांक्षा म्हणजे महत्त्वाची इच्छा. ज्या इच्छेने मनुष्याचा विकास होतो, त्याच्या आयुष्यात गती येते, ध्येय मिळते, उत्तुंग कर्तृत्व करण्यासाठी प्रेरणा मिळते. आपत्यातल्या उणिवा, प्रतिकूल परिस्थिती यावर मात करत व्यक्तिगत आणि सामाजिक जीवनात यश मिळविण्याची इच्छा म्हणजे च महत्त्वाकांक्षा हाय. मानव आणि मानवतर प्राणी यांच्यातील ‘महत्त्वाकांक्षा असणे आणि नसणे’ हेही एक व्यवच्छेदक लक्षण आहे.

मधमाशांचे निगुतीने, सुनक पद्धतीने पोळे तयार करणे असो किंवा कोकीळ पक्षाचे मधुर संगीत अधिक काही वेगळ, भव्यदिण्य करण्याची महत्त्वाकांक्षा नसल्याने हजारो वर्ष हे सजीव आहे तियेच आहेत. त्यामुळेच ज्याला काही नवीन करण्याची महत्त्वाकांक्षा तो माणूस.